

Cūlasuññata sutta.
Īsā sutra par Tukšumu.
Sutta pitaka. Uparipaṇṇāsam. Majjhima nikāya 121.
Uz latviešu valodu tulkojis Imants Kore.

1. Tā es dzirdēju. Reiz Bhagavans uzturējās Savatthi, austrumu parkā, Migara mātes pilī.
2. Un lūk, kad pienāca vakars, cienījamais Ananda piecēlās no meditācijas, tuvojās Bhagavanam un pēc cieņas apliecinājuma apsēdies līdzās, šādi vērsās pie Bhagavana:
3. „O Godājamais, reiz Bhagavans uzturējās Sakju zemē, sakju pilsētā kas saucas Nagaraka. Tur, Gadājamais, es no Bhagavana lūpām dzirdēju un iegaumēju sekojošo: Tagad, Ananda, es bieži rodu mieru Tukšumā (1).” Vai pareizi to dzirdēju, vai pareizi to ievēroju, vai pareizi to iegaumēju?” – „Protams, Ananda, tu pareizi to dzirdēji, pareizi ievēroji, pareizi iegaumēji. Kā agrāk, tā pašreiz, es bieži rodu mieru Tukšumā.”
4. Ananda, tāpat kā Migara mātes pils ir tukša no ziloņiem, lopiem, zirgiem un ķēvēm, bet ir novērojama tikai viena dotā tukšuma neesamība, un tieši viena veida, atkarīga no Sanghas bhikšu (2) klātbūtnes. Tāpat arī bhikšu, nepievēršoties ciemata uztveršanai, nepievēršoties cilvēku uztveršanai – pievēršas vienam veidam, atkarīgam no meža uztveršanas (3). Viņu prāts ieiet meža uztverē un iegūst pārliecību, stingrību un izlēmību. Viņi saprot tā: „Lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no ciemata uztveršanas - tādu šeit nav, lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no cilvēku uztveršanas - tādu šeit nav. Ir tikai doto uztraukumu sakopojums, un tieši, viena veida, atkarīgs no meža (4).” Viņi saprot: „Šī uzmanības uztvere ir tukša no ciemata uztveršanas; šī uzmanības uztvere ir tukša no cilvēku uztveres. Ir novērojama tikai viena dotā tukšuma neesamība, un tieši viena veida, atkarīga no meža uztveršanas.” Tādā veidā, viņi attiecas pret to kā tukšu no tā, kas nav; bet to, kas paliek, viņi uztver kā eksistējošu, sekojošā veidā: „tas eksistē”. Tā Ananda, tā ir patiesā, neaptumšotā, tīrā ieiešana tukšumā.
5. Un atkal, Ananda, bhikšu, nepievēršoties cilvēku uztveršanai, nepievēršoties meža uztveršanai – pievēršas vienam veidam, atkarīgam no zemes uztveršanas (5). Viņu prāts ieiet zemes uztverē un iegūst pārliecību, stingrību un izlēmību. Kā vērsa āda attīrās no grumbām, kad tā izstiepta uz simtiem mietiņu, tāpat arī bhikšu, nepievēršot uzmanību pauguriem un upju ietekām uz šīs zemes, upēm un zirgiem, vējlauzēm un nātrēm, kalniem un ne līdzenumiem, pievēršas vienam veidam, atkarīgam no zemes. Viņu prāts ieiet zemes uztverē un iegūst pārliecību, stingrību un izlēmību. Viņi saprot tā: „Lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no cilvēku uztveršanas - tādu šeit nav; lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no meža uztveršanas - tādu šeit nav. Ir tikai doto uztraukumu sakopojums, un tieši, viena veida, atkarīgs no zemes uztveršanas.” Viņi saprot: „Šī uzmanības uztvere ir tukša no cilvēku uztveršanas; šī uzmanības uztvere ir tukša no meža uztveres. Ir novērojama tikai viena dotā tukšuma neesamība, un tieši viena veida, atkarīga no zemes uztveršanas.” Tādā veidā, viņi attiecas pret to kā tukšu no tā, kas nav; bet to, kas paliek, viņi uztver kā eksistējošu, sekojošā veidā: „tas eksistē”. Tā Ananda, tā ir patiesā, neaptumšotā, tīrā ieiešana tukšumā.

6. Un atkal, Ananda, bhikšu, nepievēršoties meža uztveršanai , nepievēršoties zemes uztveršanai – pievēršas vienam veidam, atkarīgam no bezgalīgās telpas pamata uztveršanas (6). Viņu prāts ieiet bezgalīgās telpas pamata uztverē un iegūst pārliecību, stingrību un izlēmību. Viņi saprot tā: „Lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no meža uztveršanas - tādu šeit nav; lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no zemes uztveršanas - tādu šeit nav. Ir tikai doto uztraukumu sakopojums, un tieši, viena veida, atkarīgs no bezgalīgās telpas pamatu uztveršanas .” Viņi saprot: „Šī uzmanības uztvere ir tukša no meža uztveršanas; šī uzmanības uztvere ir tukša no zemes uztveres. Ir novērojama tikai viena dotā tukšuma neesamība, un tieši viena veida, atkarīga no bezgalīgās telpas pamatu uztveršanas.” Tādā veidā, viņi attiecas pret to kā tukšu no tā, kas nav; bet to, kas paliek, viņi uztver kā eksistējošu, sekojošā veidā: „tas eksistē”. Tā Ananda, tā ir patiesā, neaptumšotā, tīrā ieiešana tukšumā.
7. Un atkal, Ananda, bhikšu, nepievēršoties zemes uztveršanai , nepievēršoties bezgalīgās telpas pamata uztveršanai – pievēršas vienam veidam, atkarīgam no bezgalīgās apziņas pamata uztveršanas . Viņu prāts ieiet bezgalīgās apziņas pamata uztverē un iegūst pārliecību, stingrību un izlēmību. Viņi saprot tā: „Lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no zemes uztveršanas - tādu šeit nav; lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no bezgalīgās telpas pamata uztveršanas - tādu šeit nav. Ir tikai doto uztraukumu sakopojums, un tieši, viena veida, atkarīgs no bezgalīgās apziņas pamatu uztveršanas .” Viņi saprot: „Šī uzmanības uztvere ir tukša no zemes uztveršanas; šī uzmanības uztvere ir tukša no bezgalīgās telpas pamata uztveres. Ir novērojama tikai viena dotā tukšuma neesamība, un tieši viena veida, atkarīga no bezgalīgās apziņas pamatu uztveršanas.” Tādā veidā, viņi attiecas pret to kā tukšu no tā, kas nav; bet to, kas paliek, viņi uztver kā eksistējošu, sekojošā veidā: „tas eksistē”. Tā Ananda, tā ir patiesā, neaptumšotā, tīrā ieiešana tukšumā.
8. Un atkal, Ananda, bhikšu, nepievēršoties bezgalīgās telpas pamata uztveršanai, nepievēršoties bezgalīgās apziņas pamata uztveršanai – pievēršas vienam veidam, atkarīgam no nekā pamata uztveršanas . Viņu prāts ieiet nekā pamata uztverē un iegūst pārliecību, stingrību un izlēmību. Viņi saprot tā: „Lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no bezgalīgās telpas pamata uztveršanas - tādu šeit nav; lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no bezgalīgās apziņas pamata uztveršanas - tādu šeit nav. Ir tikai doto uztraukumu sakopojums, un tieši, viena veida, atkarīgs no nekā pamata uztveršanas .” Viņi saprot: „Šī uzmanības uztvere ir tukša no bezgalīgās telpas pamata uztveršanas; šī uzmanības uztvere ir tukša no apziņas pamata uztveres. Ir novērojama tikai viena dotā tukšuma neesamība, un tieši viena veida, atkarīga no nekā pamata uztveršanas.” Tādā veidā, viņi attiecas pret to kā tukšu no tā, kas nav; bet to, kas paliek, viņi uztver kā eksistējošu, sekojošā veidā: „tas eksistē”. Tā Ananda, tā ir patiesā, neaptumšotā, tīrā ieiešana tukšumā.
9. Un atkal, Ananda, bhikšu, nepievēršoties bezgalīgās apziņas pamata uztveršanai, nepievēršoties nekā pamata uztveršanai – pievēršas vienam veidam, atkarīgam no ne uztveršanas, ne neuztveršanas pamatu uztveršanas . Viņu prāts ieiet ne uztveršanas, ne neuztveršanas pamatu uztverē un iegūst pārliecību, stingrību un izlēmību. Viņi saprot tā: „Lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no bezgalīgās apziņas pamatu uztveršanas - tādu šeit nav; lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no nekā pamata uztveršanas - tādu šeit nav. Ir tikai doto uztraukumu sakopojums, un tieši, viena veida, atkarīgs no ne uztveršanas, ne neuztveršanas pamatu uztveršanas .” Viņi saprot: „Šī uzmanības uztvere ir tukša no bezgalīgās apziņas pamatu uztveršanas; šī uzmanības uztvere ir tukša no nekā pamata uztveres. Ir novērojama tikai viena dotā tukšuma neesamība, un tieši viena veida, atkarīga no ne uztveršanas, ne neuztveršana pamatu uztveršanas.” Tādā veidā, viņi attiecas pret to kā tukšu no tā, kas nav; bet to, kas paliek, viņi uztver kā eksistējošu, sekojošā veidā: „tas eksistē”. Tā Ananda, tā ir patiesā, neaptumšotā, tīrā ieiešana tukšumā.
10. Un atkal, Ananda, bhikšu, nepievēršoties nekā pamata uztveršanai, nepievēršoties ne uztveršanas, ne neuztveršanas pamata uztveršanai – pievēršas vienam veidam, atkarīgam no prāta bez tēlu koncentrācijas(7). Viņu prāts ieiet prāta bez tēlu koncentrācijā un iegūst pārliecību, stingrību un izlēmību. Viņi saprot tā: „Lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no nekā pamata uztveršanas - tādu šeit nav; lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no ne uztveršanas, ne neuztveršanas pamatu uztveršanas - tādu šeit nav. Ir tikai doto uztraukumu sakopojums, un tieši, saistīts ar sešiem pamatiem, kas ir atkarīgi no šā ķermeņa un ir dzīvības nosacīti .” Viņi saprot: „Šī uzmanības uztvere ir tukša no nekā pamata uztveršanas; šī uzmanības uztvere ir tukša no ne uztveršanas, ne neuztveršanas pamatu uztveres. Ir novērojama tikai viena dotā tukšuma neesamība, un tieši, saistīta ar sešiem pamatiem, kas ir atkarīgi no šā ķermeņa un ir dzīvības nosacīti .” Tādā veidā, viņi attiecas pret to kā tukšu no tā, kas nav; bet to, kas paliek, viņi uztver kā eksistējošu, sekojošā veidā: „tas eksistē”. Tā Ananda, tā ir patiesā, neaptumšotā, tīrā ieiešana tukšumā.
11. Un atkal, Ananda, bhikšu, nepievēršoties nekā pamata uztveršanai, nepievēršoties ne uztveršanas, ne neuztveršanas pamata uztveršanai – pievēršas vienam veidam, atkarīgam no prāta bez tēlu

koncentrācijas. Viņu prāts ieiet prāta bez tēlu koncentrācijā un iegūst pārlicību, stingrību un izlēmību. Viņi saprot tā: Šī bez tēlu prāta koncentrācija ir gribas nosacīta un radīta. Taču, lai kas arī nebūtu gribas nosacīts un radīts – tas ir subjekts, kas pakļauts nepastāvīgumam un izžušanai. Kad viņi to saprot un redz šādā veidā, viņu prāts atbrīvojas no emocionālo, sajūtu vēlmju pinekļiem, no esības pinekļiem, un no neziņas pinekļiem. Kad tas (prāts) ir atbrīvots, rodas apziņa: „Tas ir atbrīvots”. Viņi saprot: „Piedzimšana – sagrauta, svēta dzīve – nodzīvota, tas, kas bija jādara – izdarīts; nav vairs sekošana kādam nebūt eksistences stāvoklim.”

12. Viņi saprot tā: „Lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no emocionālo vēlmju pinekļiem - tādu šeit nav; lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no esības pinekļiem - tādu šeit nav; lai kādi uztraukumi būtu atkarīgi no neziņas pinekļiem - tādu šeit nav. Ir tikai doto uztraukumu sakopojums, un tieši, saistīts ar sešiem pamatiem, kas ir atkarīgi no šā ķermeņa un ir dzīvības nosacīti.” Viņi saprot: „Šī uzmanības uztvere ir tukša no emocionālo vēlmju pinekļiem; šī uzmanības uztvere ir tukša no ne esības pinekļiem; šī uzmanības uztvere ir tukša no neziņas pinekļiem. Ir novērojama tikai viena dotā tukšuma neesamība, un tieši, saistīta ar sešiem pamatiem, kas ir atkarīgi no šā ķermeņa un ir dzīvības nosacīti.” Tādā veidā, viņi attiecas pret to kā tukšu no tā, kas nav; bet to, kas paliek, viņi uztver kā eksistējošu, sekojošā veidā: „tas eksistē”. Tā Ananda, tā ir patiesā, neaptumšotā, tīrā ieiešana tukšumā, augstākā un nepārspētā (*paramānuttarā*).
13. Ananda, lai kādi pagātnes vientuļnieki un brahmaņi nebūtu iegājuši un raduši mieru tīrā, augstākā un nepārspētā tukšumā, visi viņi ieiet un rod mieru tai pašā tīrā, augstākā un nepārspētā tukšumā. Lai kādi nākotnes vientuļnieki un brahmaņi nebūtu iegājuši un raduši mieru tīrā, augstākā un nepārspētā tukšumā, visi viņi ieiet un rod mieru tai pašā tīrā, augstākā un nepārspētā tukšumā. Lai kādi tagadnes vientuļnieki un brahmaņi nebūtu iegājuši un raduši mieru tīrā, augstākā un nepārspētā tukšumā, visi viņi ieiet un rod mieru tai pašā tīrā, augstākā un nepārspētā tukšumā. Tāpēc, Ananda, tev jāvingrinās sekojošā veidā: „Mēs ieiesim un radīsim mieru tīrā, augstākā un nepārspētā tukšumā.”
Tā teica Apskaidrotais. Cienījamais Ananda bija iepriecināts un apmierināts par Apskaidrotā vārdiem.

1. Suññatāvihāra – Tukšuma sasniegšanas rezultāts (suññataphala-samāpatti), koncentrēšanās procesā uz Nirvānas tukšuma aspektu.
2. Budistu mūku kopiena
3. Tas ir, viņi domā: „Tas ir mežs, tie koki, tie kalni, tā birzs”.
4. Nemiers par prāta piesārņojumiem, cilvēku uztveršanas spēkam piemītošā tiekšanās un novēršanās, - šeit neeksistē. Taču tomēr paliek rupjo stāvokļu uztraukumi, un prāts nav pilnīgi nesatraukts.
5. Bhikšu savā apcerē vairs neturpina apcerēt mežu, bet pievēršas zemes meditatīvajai uztveršanai, pa cik nespēj sasniegt realizāciju meditācijā ar meža uztveres palīdzību, jo nespēj pilnīgi koncentrēties un iegrimt apcerē. Taču zeme var tikt izmantota kā apceres koncentrācijas (kasi.na) objekts, pamats, uz kura rodas iedziļināšanās (jhāna), attīstās apskaidrība un tiek sasniegts arhata stāvoklis.
6. Izmantojot zemes uztveršanu, viņi sasniedz četras dhjanas, izstiepj zemes asi, pēc tam novāc asi, un sasniedz bezgalīgās telpas pamatus.
7. Animitta cetosamādhi – prāta koncentrācija, kurā sasniegta jebkādu tēlu pazīmju izslēgšana.